

2026

GODKJENNING AV BARNEHAGER

FELLES BARNEHAGEMYNDIGHET ØST-FINNMARK

Berlevåg, Båtsfjord, Nesseby, Sør-Varanger,
Tana og Vadsø kommune

Innhold

1 Innledning.....	2
1.1 Organisering av felles barnehagemyndighet i Øst-Finnmark.....	2
1.2 Rettsgrunnlag for godkjenning av barnehager etter barnehageloven	2
1.3 Hvor store endringer krever en søknad?	3
2 Risikovurdering	3
3 Barnehagemyndighetens plikter og ansvar	4
3.1 Bestemmelser i barnehageloven.....	4
3.2 Ansvarsforhold	5
4 Prosedyre i godkjenningsprosessen	6
4.1 Veiledning.....	6
4.1.1 Plan- og bygningsmyndigheten	7
4.1.2 Helsemyndigheten	7
4.1.3 Arbeidstilsynet og mattilsynet	7
4.2 Godkjenning av barnehager	7
4.2.1 Barnehagens innhold	7
4.2.2 Vedtekter	8
4.2.3 Internkontroll i barnehagen.....	8
4.2.4 Lokaler og uteområder	8
4.2.5 Bemannings	9
4.2.6 Politiattest.....	10
4.2.7 Helseattest.....	10
4.2.8 Vurdering av familiebarnehager	11
4.2.9 Vurdering av friluftsbarnhager	11
4.2.10 Vurdering av åpne barnehager	12
4.3 Vedtak om godkjenning	12
4.4 Vilkår	13
4.6 Hensyn til andre myndigheters uttalelser og vilkår	13
5 Klageinstans	13

1 Innledning

Godkjenningsplanen beskriver barnehagemyndighetens ansvar og plikter for godkjenning av barnehager etter barnehageloven §§ 14 og 15. Planen gir også informasjon om prioriterte områder for veiledning og oppfølging av eksisterende godkjenninger.

Barnehagemyndigheten skal påse at alle barnehager i Øst-Finnmark er egnet i forhold til kravene i barnehageloven §§ 1, 1a og 2 om barnehagens formål og innhold.

Barnehagene skal godkjennes av barnehagemyndigheten før virksomheten kan settes i gang. Godkjenningsordningen skal sikre at det etableres gode barnehager. Det innebærer at barnehagemyndigheten allerede i etableringsfasen skal se til at barnehagelovens krav vil bli fulgt og at det legges opp til en forsvarlig virksomhet.

1.1 Organisering av felles barnehagemyndighet Øst-Finnmark

Barnehageloven pålegger kommunen plikter som både barnehageeier og lokal barnehagemyndighet. Det følger av barnehagelovens § 11 at kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier.

Kommunene Båtsfjord, Berlevåg, Deatnu/Tana, Unjargga/Nesseby, Sør-Varanger og Vadsø har delegert godkjenningsoppgaven til en felles barnehagemyndighet for hele regionen.

1.2 Rettsgrunnlag for godkjenning av barnehager etter barnehageloven

Barnehagemyndigheten skal gi veiledning om, og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven med forskrifter, jf. Barnehageloven § 10 første ledd. Private og kommunale barnehager skal likebehandles når det utføres oppgaver som barnehagemyndighet, jf. Barnehageloven § 11.

Myndigheten har ansvar for at det blir etablert barnehager som sikrer barna et likeverdig pedagogisk tilbud. Etter barnehageloven § 14 om godkjenning og § 15 om familiebarnehager, avgjøres søknad om godkjenning etter vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1, 1a og 2. Barnehageloven § 6 angir hvilke virksomheter som har en plikt til å søke om godkjenning etter barnehageloven. Virksomheter som har ansvar for barn under opplæringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når:

- a) virksomheten er regelmessig og ett eller flere barn har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, og
- b) antall barn som er til stede samtidig er ti eller flere når barna er tre år og eldre, eventuelt fem eller flere når barna er under tre år, og
- c) virksomheten utføres mot godtgjøring.

Virksomhet etter første ledd må være godkjent før driften settes i gang.

Barnehagemyndigheten følger forvaltningsrettslige regler under utførelse av sin virksomhet. Forvaltningsrettslige regler følger av forvaltningsloven og ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper.

Det følger av Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3 og 12, at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i handlinger og avgjørelser som vedkommer barn.

Vedtak om godkjenning av barnehagen skal gi tilstrekkelig informasjon om hvorfor virksomheten er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2 om formål og innhold. Begrunnelsen for vedtaket er av interesse for foreldre, eier, lokalsamfunn og myndigheter lokalt og sentralt.

1.3 Hvor store endringer krever en søknad?

Når en allerede godkjent barnehage foretar endringer av et visst omfang, må barnehagen melde det til kommunen. Det er barnehagemyndigheten som avgjør om dette er en endring som krever ny godkjenning.

Det er ingen konkrete momenter som avgjør om endringene er store nok til at det er nødvendig å søke om ny godkjenning. Barnehagemyndigheten vil blant annet vektlegge om endringen påvirker det fysiske miljøet, og om endringer påvirker barnas hverdag. Om en barnehage endrer organisasjonsform og organisasjonsnummer, krever det ikke nødvendigvis en ny godkjenning. Barnehagemyndigheten må vurdere hvor store de faktiske endringene er.

Vurderer barnehagemyndigheten at en endring i en barnehage vil kreve ny godkjenning, må barnehagemyndigheten gjøre barnehageeieren oppmerksom på dette før den fatter vedtak om ny godkjenning, slik at eieren kan vurdere om den likevel ønsker å gjennomføre endringen.

Når private barnehager planlegger endringer som fører til økt leke- og oppholdsareal, må barnehageeiere søke om finansiering for økt areal. Barnehagemyndighet vurderer om utvidelsen vil gi økonomisk tilskudd etter barnehageloven § 19 første ledd.

Hvis en barnehage flytter til et annet sted, vil endringen være så stor at den opprinnelige godkjenningen ikke lenger er gyldig, og barnehagen må søke på nytt.

2 Risikovurdering

Risikovurdering ligger til grunn når barnehagemyndigheten vurderer behov for veiledning etter barnehageloven § 10 og tilsyn etter barnehageloven § 53. Når det gjøres en risikovurdering, brukes tilgjengelig kunnskap og informasjon om den enkelte barnehage i kommunene.

Barnehagemyndigheten vurderer regelmessig sannsynligheten for og konsekvensene av brudd på barnehageeiers plikter.

Barnehagemyndigheten kartlegger risiko for brudd på regelverket ved systematisk bruk av nasjonale og lokale kilder, som gir informasjon om den enkelte barnehages etterlevelse av regelverket. Eksempler på nasjonale kilder i denne sammenhengen er årsmeldinger som gir barnehagemyndigheten god oversikt over den enkelte barnehages strukturkvalitet.

Barnehagemyndighetens tilsyn og opplysninger fra andre tilsynsmyndigheter er også aktuelle kilder i en risikovurdering. Barnehagemyndigheten bruker kunnskap fra risikovurderinger som

grunnlag for å vurdere hvilke godkjenninger som må følges opp med undersøkelser, eventuelt veiledning og vurdering med vedtak.

Godkjenning etter barnehageloven § 14 setter rammer og vilkår for drift av barnehagen. Ved mangler eller brudd på vilkår i godkjenningen, kan barnehagemyndigheten følge opp med undersøkelser, veiledning og/eller tilsyn.

Risikovurderingen vil i perioden hovedsak handle om å sikre hver barnehage et vedtak om inneholder nødvendig informasjon om barnehagen, og som bygger på konkrete vilkår der våre vurderinger og vedtak er tilstrekkelig begrunnet.

3 Barnehagemyndighetens plikter og ansvar

Barnehagemyndigheten skal ivareta den frie etableringsretten. Den som ønsker å søke om godkjenning har rett på veiledning, både jf. barnehageloven og forvaltningsloven. Barnehagemyndigheten skal gi nødvendig juridisk veiledning til den som vurderer å søke om godkjenning av en ny barnehage, eller endringer i eksisterende barnehage.

Barnehagemyndigheten har videre plikt til å gi søker objektive opplysninger om barnehagedekningen og eventuelle planer om utbygging av nye barnehageplasser. Alle som søker godkjenning av barnehage og oppfyller kravene i barnehageloven, har rett til godkjenning. Dette innebærer ikke en automatisk rett til finansiering etter § 19 om kommunalt tilskudd til godkjente private barnehager.

Barnehagemyndigheten skal innhente nødvendig informasjon gjennom søknad om planuttalelse, søknad om godkjenning og ferdigbefaring. Myndigheten forplikter å behandle alle søknader om godkjenning på en forsvarlig måte og i samsvar med regelverket. Det forutsettes tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle forpliktelser etter barnehageloven.

3.1 Bestemmelser i barnehageloven

Barnehagelovens § 6 angir hvilke virksomheter som plikter å søke godkjenning. Videre har § 10 nærmere regler for kommunens godkjenning av barnehager. Barnehagemyndigheten avgjør om søknad om godkjenning etter vurdering av barnehagens egnethet ifht. mål og innhold, jf. §§ 1 og 2. Barnehageloven har en egen bestemmelse som regulerer godkjenning av familiebarnehager. Myndigheten kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid. Vedtaket kan påklages til fylkesmannen.

Det stilles krav til barnehagene også i annet regelverk. Dette gjelder blant annet:

- Opplæringsloven
- Plan og bygningsloven
- Byggeforskriften
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.
- Arbeidsmiljøloven
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn
- Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr

De aktuelle lover kan finnes på www.lovdata.no

3.2 Ansvarsforhold

Barnehageeiers ansvar

Barnehageeier skal etter barnehageloven § 7 drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regler. Barnehageeier må således ved søknadstidspunktet dokumentere at inne- og utearealer samt driften for øvrig vil kunne skje i samsvar med gjeldende regelverk. Når barnehagen er godkjent, har eier ansvar for å registrere virksomheten i Enhetsregistret.

Barnehagemyndighetens ansvar

Barnehagemyndigheten, jf. Barnehageloven § 10, har ansvaret for å godkjenne barnehager etter barnehageloven § 14 og familiebarnehager etter § 15 og forskrift om familiebarnehager.

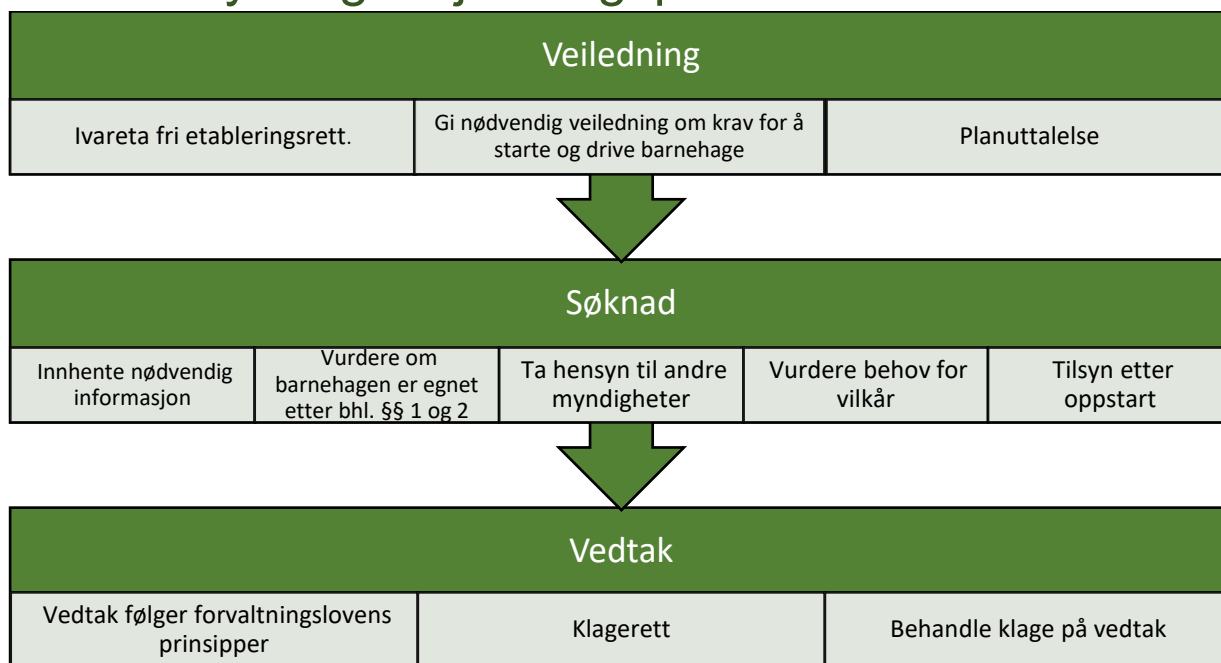
Statsforvalterens ansvar

Statsforvalteren er klageinstans for kommunens vedtak om godkjenning, jf. Barnehageloven § 12. Dersom kommunen avslår søknaden eller stiller vilkår, kan søker klage saken inn for Statsforvalteren. I barnehageloven § 54 er statsforvalteren gitt hjemmel til å føre tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den er pålagt som barnehagemyndighet. Dette innebærer blant annet at statsforvalteren kan føre tilsyn med kommunenes arbeid med godkjenning av barnehager.

Andre myndigheters ansvar

Det stilles krav til barnehagene også etter annet regelverk enn barnehageloven. Dette gjelder blant annet plan- og bygningsloven og forskrift om miljørettet helsevern for barnehager og skoler mv. De aktuelle kommunale instanser er selv ansvarlig for håndhevelsen av eget regelverk, men barnehagemyndigheten må legge opp til et nært samarbeid med de aktuelle instanser.

4 Prosedyre i godkjenningsprosessen

4.1 Veiledning

Barnehagemyndigheten har veiledningsplikt. Veiledningsplikten gjelder uavhengig av om barnehagemyndigheten mener det er behov for å opprette nye barnehageplasser eller ikke. Barnehagemyndigheten skal gi nødvendig veiledning som ivaretar prinsippet om forbud mot usaklig forskjellsbehandling.

Veiledning skal sette søker i stand til å oppfylle nødvendige krav til søknaden, slik at søker kan hende sine rettigheter i søknadsprosessen. Barnehagemyndigheten er gitt et særlig ansvar i loven for å veilede søkeren i godkjenningsprosessen, slik at søkeren blir i stand til å utforme søknaden på en måte som gir barnehagemyndigheten den informasjonen som trengs for å stå stilling til søknaden.

Barnehagemyndigheten skal også veilede andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse med oppstart av nye barnehager, eller godkjenningspliktige endringer i eksisterende barnehager.

Barnehagemyndigheten skal:

- veilede alle som ønsker det om kravene for å starte og drive en barnehage.
- veilede søkere mer utfyllende om hva som ligger i de ulike kravene etter barnehageloven, for eksempel bemanning, vedtekter m. m.
- sørge for at saker er så godt opplyst som mulig før kommunen fatter vedtak, og informere om vilkår som andre myndigheter eventuelt har stilt på sine områder før den kan gi godkjenning.
- sørge for at søkeren har sendt inn all relevant informasjon.
- gi søkeren anledning til å kommentere eventuelle opplysninger i saken, hvis søkeren har grunnlag og interesse for å uttale seg om dem.
- gi søkeren mulighet til å rette opp eventuelle feil, misforståelser, unøyaktigheter eller andre mangler innen en fastsatt frist.

Godkjenning av barnehager innebærer et samarbeid mellom felles barnehagemyndighet og andre enheter lokalt i kommunene. Andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse med oppstart av nye barnehager, eller godkjenningspliktige endringer i eksisterende barnehager, finnes i:

4.1.1 Plan- og bygningsmyndigheten

Plan- og bygningsmyndigheten godkjenner bygningen og utsteder ferdigattest etter plan- og bygningsloven. Enhver ordinær barnehage, uavhengig av om det er nybygg eller endring av eksisterende bebyggelse, er søknadspliktig i henhold til plan- og bygningsloven § 20.

Det stilles krav til bygningsteknisk kompetanse for å bli godkjent som ansvarlig søker etter plan- og bygningsloven. Det er vanlig at de som ønsker å starte barnehage knytter til seg en ansvarlig søker som kan ta hånd om søknadsprosessen. Dette er ofte et arkitektkontor, et entreprenørfirma eller en byggmester.

Jf. plan- og bygningsloven § 21-10 jf. §§ 23-3 og 24-1. Kommunen er ansvarlig myndighet.

4.1.2 Helsemyndigheten

Etablering av nye barnehager, eller utvidelser og endringer av eksisterende barnehage, er søknadspliktig etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Kommunen skal gjennom godkjenning og tilsyn se til at barnas helse, miljø og sikkerhet i barnehagen blir ivaretatt. Forskriften § 3 stiller krav til internkontroll og internkontrollsystem.

Søknad om godkjenning, jf. Forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole § 6, sendes kommuneoverlegen.

4.1.3 Arbeidstilsynet og mattilsynet

Bygninger som inneholder arbeidsplasser skal i henhold til arbeidsmiljøloven godkjennes av arbeidstilsynet, jf. arbeidsmiljøloven § 18-9. Søknad sendes til arbeidstilsynet i det distrikt barnehagen tilhører, og godkjenning må foreligge før en byggetillatelse gis.

Institusjoner der det oppbevares eller selges mat krever registrering eller godkjenning fra Mattilsynet.

4.2 Godkjenning av barnehager

Barnehagemyndigheten skal ved behandling av søknaden om godkjenning foreta en konkret vurdering av barnehagens egnethet i forhold til de krav som stilles i §§ 1, 1a og 2 ut fra formål og innhold. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet og skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Dette medfører krav til innhold, utforming og bemanning.

4.2.1 Barnehagens innhold

I følge Barnehaeloven § 2 skal barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten. Årsplan må forelegges barnehagemyndigheten i forbindelse med søknad om godkjenning.

4.2.2 Vedtekter

I følge Barnehageloven § 8 skal kommunale og private barnehager ha vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen, herunder om

- a. Eierforhold
- b. Formål, jf. §§ 1 og 1a
- c. Opptakskriterier
- d. Antall medlemmer i samarbeidsutvalget
- e. Barnehagens åpningstid

Vedtektene må forelegges barnehagemyndigheten i forbindelse med søknad om godkjenning.

4.2.3 Internkontroll i barnehagen

I følge Barnehageloven § 9 skal barnehageeier ha internkontroll som skal være systematisk og tilpasset barnehagens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll skal barnehageeier

- a. utarbeide en beskrivelse av barnehagens hovedoppgaver, mål og organisering
- b. ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Se pkt. 4.1.2, godkjenning fra helsemyndigheten.

4.2.4 Lokaler og uteområder

Barnehagens lokaler og uteområder må være egnet til barnehagedrift. I følge Barnehageloven § 2 skal barnehagen gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Det fysiske miljøet inne og ute skal være trygt og pedagogisk stimulerende. Miljøet skal gi alle barn allsidig bevegelses- og sanseerfaring og mulighet for mestring og utvikling. Barnehagene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at barnas trygghet, helse, trivsel, lek og læring fremmes.

Barnehageloven gir ingen absolutte krav til arealet i barnehager, men departementet har gitt en veiledende norm for antall kvadratmeter per barn i barnehagen. Arealberegningen ved

fastsettelsen av leke- og oppholdsareal skal ta utgangspunkt i de rommene som faktisk står til disposisjon for barnas aktiviteter. Dette gjelder for eksempel lekerom, grupperom, sove- og hvilerom. Dersom garderobe og kjøkken egner seg til lekeareal, kan dette også regnes med. Personalrom, kontorer, stellerom, toaletter og lignende skal ikke regnes med. Veiledende norm for barns lekeareal inne er fire kvadratmeter netto per barn over tre år og 5,3 kvadratmeter netto per barn under tre år. Barnehageeier fastsetter antall kvadratmeter per barn med utgangspunkt i arealnormen.

Barn har rett til godt fysisk miljø i barnehagene gjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole. Forhold av betydning for innemiljøet er i tillegg til barnehagens leke- og oppholdsareal luft, temperatur, lys, stråling, akustikk og øvrig fysisk utforming av interiør og materiell.

Utearealet bør være omtrent seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne. Her medregnes ikke parkeringsplass og tilkjørsel. Utemiljø omfatter blant annet barnehagens plassering, utforming av utearealet og lekeapparater. Det stilles ulike krav til lekeapparatene som brukes i barnehagene, blant annet til fallunderlag og sikkerhetssoner under og rundt ulike lekeapparater.

Opplevelser og aktiviteter ute er en viktig del av barnehagevirksomheten. I følge veileder for utforming av barnehagens utearealer skal barnehagene ha et regulert uteområde i direkte tilknytning til lokalene. Det er forventet at alle barnehager skal ha uteaktiviteter som en integrert del av virksomheten.

Barnehagemyndigheten skal ved godkjenning fastsette barnas leke- og oppholdsareal. Plan over bygg og uteområde må forelegges barnehagemyndigheten i forbindelse med søknad om godkjenning.

4.2.5 Bemanning

I henhold til Barnehageloven § 24. **Styrer** skal barnehagen ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som barnehagelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse.

Reduksjon i styrerressurs er hjemlet i forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 1. Norm for pedagogisk bemanning, 3. ledd hvor det står at styrerens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning.

Videre har vi en sentral forbundsvis særavtale SFS 2201 – Arbeidstid barnehage - Barnehager, skolefritidsordninger, skole og familiebarnehager hvor det i kap.3.1.1 Styrer/leder i barnehage står at en barnehage skal som hovedregel ha styrer i hel stilling, jf. HTA kap.1 §2.3. I barnehager med plass til 42 barn eller mer, skal det avsettes hel stilling til lederoppgaver. I store barnehager bør det opprettes stilling som assisterende styrer.

Styrer i mindre barnehager kan også utføre andre arbeidsoppgaver enn dem som naturlig tilligger styrer (for eksempel arbeid i barnegruppe). Disse oppgavene tids dimensjoneres etter

drøftinger lokalt, likevel slik at tid til lederoppgaver skal utgjøre minimum 35 % av styrers stilling.

Fellesbestemmelsenes § 6.3 gjøres gjeldende for styrer i barnehager, men for styrer som har over halve stillingen i avdeling/sammen med barna, kan det i stedet gis overtidsgodtgjøring for pålagt møtevirksomhet på linje med det øvrige personalet.

I henhold til Barnehageloven **§ 25. Pedagogisk bemanning** må pedagogiske ledere ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høghskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Pedagognorm i barnehagen er hjemlet i forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 1. Norm for pedagogisk bemanning, 1. og 2. ledd: Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning.

Barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

I henhold til Barnehageloven **§ 26. Grunnbemanning** må bemanningen være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

Ved søknad om godkjenning av barnehage må en bemanningsplan forelegges barnehagemyndigheten som viser at driften vil bli forsvarlig og i henhold til lovkrav. Planen skal inneholde de ansattes navn, utdanning og stillingsstørrelse, samt ansettelsesdato. I tillegg må det opplyses om politiattest og helseattest er levert.

4.2.6 Politiattest

I følge Barnehageloven § 30 skal den som settes fast eller midlertidig i barnehage legge frem politiattest som nevnt i [politiregisterloven § 39](#) første ledd.

Barnehageeier og barnehagemyndigheten kan kreve politiattest som nevnt i første ledd for andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen eller har vesentlig innflytelse på barnehagens drift.

Personer som er dømt for seksuelle overgrep mot mindreårige er utelukket fra fast eller midlertidig ansettelse i barnehager. I andre tilfeller må konsekvensene av merknader på politiattesten vurderes i det enkelte tilfellet.

Godkjenningsmyndigheten skal kontrollere at tilfredsstillende politiattester foreligger før godkjenning gis.

4.2.7 Helseattest

I følge Barnehageloven § 50 har barnehagens personale plikt til å gjennomgå tuberkulosekontroll i henhold til gjeldende regelverk. Helseattest må innleveres minimum 14 dager før oppstart i arbeid. Styrer i barnehagen har ansvar for at helseskjema leveres arbeidstaker i god tid, og at skjemaet innleveres innen fristen.

Godkjenningsmyndigheten skal kontrollere at tilfredsstillende helseattester foreligger før godkjenning gis.

4.2.8 Vurdering av familiebarnehager

Familiebarnehager skal godkjennes etter barnehageloven § 15 og forskrift om familiebarnehager.

Familiebarnehagen skal følge regelverket for foreldrebetaling og omfattes av forskrift om miljørettet helsevern for barnehager og skoler mv.

Barnehagemyndigheten

- skal kontrollere om familiebarnehagen tilfredsstiller krav i lov og forskrift
- godkjenne ordningen som samlet sett utgjør familiebarnehagen, enten det er et eller flere hjem
- vurdere om hjemmet og lokalet egner seg for familiebarnehagedrift, vurderingen må ta høyde for særtrekkene med familiebarnehager

Familiebarnehager skal fortrinnsvis foregå i bebodde lokaler. Det kan gis godkjenning til ubebodde lokaler der bebodde lokaler ikke kan skaffes. Med begrepet «bebodde» kan man imidlertid ikke kreve at familiebarnehagen drives i bare de rommene familien ellers bor. Barnehagemyndigheten må uansett gjennomføre en befaring i både hjem og eventuelle baselokaler.

Dersom familiebarnehagen ønsker å gi tilbud til flere enn 5 barn, må den søke om godkjenning for dobbel gruppe. En dobbel gruppe har maksimalt ti barn over tre år som er til stede samtidig. Familiebarnehager kan ikke ha doble grupper i ubebodde lokaler.

4.2.9 Vurdering av friluftsbarnehager

Noen barnehager med hovedvekt på friluftsliv har ikke lokaler i tradisjonell forstand, men bruker for eksempel skihytte, lavvo eller jordgamme. Andre tilbud er organisert sammen med en vanlig barnehage, slik at grupper av barn bytter på å være utendørs i barnehagens lokaler.

Disse barnehagene må ha tilgang til lokaler slik at det er forsvarlig å huse alle barna samtidig ved behov, for eksempel ved dårlig vær. Det er av hensyn til sikkerhet, sanitære forhold og behovet for et stabilt barnehagetilbud.

Hvis tilbudet er organisert sammen med en vanlig barnehagen som har ordinære lokaler, kan barnehagemyndigheten etter en konkret vurdering gå noe ned på kravene til oppholds- og lekeareal per barn i ordinære barnehager. Godkjenningsmyndigheten må foreta en skjønnsmessig vurdering.

Momenter av betydning er:

- Kvaliteten på tilleggslokalene (lavvoen mv.)
- Antall barn
- Oppholdstid
- Alder
- Bemanning

4.2.10 Vurdering av åpne barnehager

Mange åpne barnehager trenger ikke å søke om godkjenning. Kommunen skal vurdere virksomhetens egnethet ut fra kravene som stilles til formål og innhold.

Kommunen må vurdere

- Lokaler
- Uteområde
- Bemanningsplanen (både ut fra forsvarlighet og kravene til pedagogisk innhold)

Leder og andre ansatte ved en godkjent barnehage må kunne framlegge gyldig politiattest. Hvis den åpne barnehagen oppfyller vilkårene i § 2 i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. må barnehagen søke helsemyndigheten i kommunen om godkjenning i henhold til denne forskriftene.

For å få tilstrekkelig informasjon om barnehagen vil det i mange tilfeller være nødvendig å dra på befaring i barnehagen når den er ferdig innredet og klar til bruk. Barnehagens egnethet etter barnehagelovens §§ 1, 1a og 2, innebærer at barnehagemyndigheten må gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om barnehagen er egnet til å oppfylle bestemmelsene etter nevnte paragrafer og forskrift om rammeplan. Dette innebærer at barnehagemyndigheten må vurdere barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Videre skal det vurderes om barnehagen tar hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur m.m.

4.3 Vedtak om godkjenning

Avgjørelser om godkjenning av barnehager er enkeltvedtak. I forvaltningsloven er det regler som gjelder saksbehandling. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler utfyller saksbehandlingsreglene i barnehageloven. Når kommunen skal fatte enkeltvedtak, må den følge disse reglene.

Begrunnelsen i enkeltvedtaket skal inneholde:

- De reglene i loven eller forskriftene som enkeltvedtaket bygger på
- De faktiske forholdene som er lagt til grunn i enkeltvedtaket
- Hovedhensynene som har vært avgjørende for den vurderingen kommunen har gjort

Vedtaket bør være så konkret som mulig. Det bør for eksempel være lett å finne barnas totale leke- og oppholdsareal og barnehagens arealnorm i godkjenningen.

I tillegg til barnehagemyndigheten er det tre kommunale myndigheter som er særlig aktuelle i forbindelse med søknad om godkjenning av barnehager. Disse er bygningsmyndigheten, helsemyndigheten og brannvesenet. I tillegg kreves det et samarbeid med arbeidstilsynet og mattilsynet, som begge er statlige myndigheter.

Dersom søknaden eller vedleggene inneholder feil, misforståelser, unøyaktigheter eller andre mangler, skal det varsles om dette slik at søker gis mulighet til å rette opp manglene. Barnehagemyndigheten gir veiledning om hvordan dette kan gjøres.

4.4 Vilkår

Barnehagemyndigheten kan etter barnehageloven § 10 andre ledd, sette vilkår for driften i forbindelse med antall barn, barnas alder og oppholdstid. Barnehagemyndigheten kan derfor i godkjenningsprosessen ta stilling til hvor mange barn barnehagens inne- og uteområder tillater, om barnehagen egner seg for alle aldersgrupper, samt om det er egnet for heldagsopphold eller kun deltidsopphold.

4.6 Hensyn til andre myndigheters uttalelser og vilkår

Barnehagemyndigheten skal ta hensyn til andre myndigheters uttalelser og vilkår.

Barnehagemyndigheten vurderer om andre myndigheters uttalelser og vilkår har betydning for godkjenning etter barnehageloven. Endringer i vilkår i godkjenning etter helsevernslvgivningen, fører til et oppdatert vedtak fra barnehagemyndigheten.

5 Klageinstans

Etter forvaltningsloven § 27 tredje ledd skal vedtaket også inneholde opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåter ved klage, samt om retten etter forvaltningsloven § 18 til å se sakens dokumenter.

Statsforvalteren er klageinstans for kommunens vedtak om godkjenning, jf. barnehageloven § 12.